

Przykładowy program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ) dla zawodu technik masażysta 325402

Wykonywanie terapii punktów spustowych – trigger points

Oś priorytetowa II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji

Działanie 2.15 Kształcenie i szkolenie zawodowe dostosowane do potrzeb zmieniającej się gospodarki

Konkurs nr POWR.02.15.00-IP.02-00-001/21 Opracowanie programów nauczania do umiejętności dodatkowych dla zawodów (DUZ) – II Etap (DUZ II)

PUBLIKACJA BEZPŁATNA

2023

Spis treści

1. Założenia ogólne.....	4
1.1 Krótki opis dodatkowej umiejętności zawodowej.....	4
1.2 Uzasadnienie ujęcia w programie nauczania zawodu dodatkowej umiejętności zawodowej, odnoszące się do potrzeb na rynku pracy	5
2. Założenia organizacyjne	6
2.1 Liczba godzin przewidzianych na realizację programu dodatkowej umiejętności zawodowej	6
2.2 Wyposażenie dydaktyczne niezbędne do realizacji programu dodatkowej umiejętności zawodowej	7
2.3 Wymagania wobec osób kształconych zgodnie z programem dodatkowej umiejętności zawodowej (opcjonalnie).....	9
3. Cele kształcenia – zadania zawodowe – określone dla dodatkowej umiejętności zawodowej Wykonywanie terapii punktów spustowych – trigger points:	10
4. Wykaz efektów kształcenia określonych dla dodatkowej umiejętności zawodowej wraz z kryteriami ich weryfikacji	11
5. Plan nauczania dodatkowej umiejętności zawodowej	13
6. Program nauczania przedmiotów wyodrębnionych w ramach dodatkowej umiejętności zawodowej	14
6.1 Teoretyczne podstawy terapii punktów spustowych.	14
6.2 Diagnostyka i terapia punktów spustowych.....	17
6.3 Edukacja pacjenta w zakresie profilaktyki przeciwbólowej.....	20

7.	Ewaluacja programu nauczania dodatkowej umiejętności zawodowej.	23
7.1	Obszary ewaluacji	23
7.2	Wskaźniki osiągnięcia celu ewaluacji.....	23
7.3	Przykładowe narzędzia ewaluacji	23
8.	Wykaz proponowanej literatury.....	28
8.1	Podręczniki i publikacje naukowe	28
8.2	Witryny internetowe z zakresu terapii punktów spustowych.....	28
8.3	Zalecenia, normy, noty aplikacyjne	28

1. Założenia ogólne

Osoba kształcona w ramach dodatkowej umiejętności zawodowej powinna być przygotowana do diagnozowania i usuwania punktów spustowych oraz prowadzenia edukacji i profilaktyki przeciwbólowej w obrębie układu ruchu.

1.1 Krótki opis dodatkowej umiejętności zawodowej

Terapia punktów spustowych, nazywana również terapią mięśniowo-powięziową, opiera się na diagnozowaniu i opracowywaniu punktów spustowych, czyli nadmiernie drażliwych miejsc w obrębie mięśnia szkieletowego. W terapii punktów bólowych wykorzystuje się ucisk w różnych kierunkach – w celu rozluźnienia miejsc wrażliwych palpacyjnie i uwolnienia pacjenta od dolegliwości bólowych i napięcia.

Terapia trigger points jest jednym z podstawowych narzędzi terapii manualnej wykorzystywanej zarówno przez fizjoterapeutów, jak i techników masażystów, którzy obecnie zdobywają dodatkowe kwalifikacje podczas płatnych kursów. Dostępne na rynku kursy nie są zestandaryzowane i obejmują różną liczbę godzin.

W toku kształcenia zawodowego technik masażysta zdobywa wiedzę i umiejętności pozwalające mu na rozszerzenie kwalifikacji o umiejętność prowadzenia terapii punktów spustowych. Wprowadzenie możliwości uzyskania tych umiejętności w ramach szkolenia w zawodzie prowadzi również do ujednoczenia zakresu godzin teorii i praktyki w tym obszarze. Dzięki temu zwiększy się bezpieczeństwo pacjentów korzystających z terapii, którzy obecnie narażeni są na realizację zabiegów przez osoby niemające odpowiedniej wiedzy teoretycznej i praktycznych umiejętności przeprowadzenia terapii. Ma to ogromne znaczenie, biorąc pod uwagę zarówno liczne przeciwwskazania do terapii trigger points, jak i potencjalne zagrożenia dla pacjenta związane z nieprawidłowo wykonanymi zabiegami.

1.2 Uzasadnienie ujęcia w programie nauczania zawodu dodatkowej umiejętności zawodowej, odnoszące się do potrzeb na rynku pracy

Problemy zdrowotne typu przodopochylenie głowy, hiperlordoza lędźwiowa, chroniczne wzmożone napięcie mięśniowe będące wskazaniem do zastosowania terapii punktów spustowych są coraz powszechniejsze. Z uwagi na dolegliwości występujące u pacjentów, podejmują oni różne działania – mające na celu poprawę komfortu życia i codziennego funkcjonowania. Zapotrzebowanie na osoby posiadające umiejętność przeprowadzenia terapii punktów spustowych będzie się więc utrzymywać.

Z perspektywy pracodawcy dużo atrakcyjniej prezentuje się kandydat do pracy, który posiada bardziej wszechstronne umiejętności mogące znaleźć zastosowanie w codziennej praktyce. Terapię trigger points mogą prowadzić zarówno odpowiednio przeszkoleni technicy masażu, jak i fizjoterapeuci. Patrząc na organizację pracy w podmiotach oferujących świadczenia z zakresu fizjoterapii, z całą pewnością korzystne jest zatrudnienie technika masażysty, który będzie stanowił istotne wsparcie fizjoterapeutów w ich pracy, z uwagi na posiadane dodatkowe umiejętności zawodowe.

2. Założenia organizacyjne

2.1 Liczba godzin przewidzianych na realizację programu dodatkowej umiejętności zawodowej

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego z dnia 15 lutego 2019 r. (Dz.U. z 2019 r. poz. 316), zawód technika masażysta od 1 września 2019 roku można zdobyć w 5-letnim technikum dla osób niewidomych i słabowidzących oraz 2-letniej szkole policealnej. Kształcenie w szkole prowadzone jest wyłącznie w formie stacjonarnej.

Podstawa programowa kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego w zawodzie technik masażysta obejmuje jedną kwalifikację: MED.10. Świadczenie usług w zakresie masażu. Minimalna liczba godzin kształcenia zawodowego dla tej kwalifikacji wynosi 1361. Różnica godzin między minimalną liczbą godzin wynikającą z podstawy programowej kształcenia w zawodzie a liczbą godzin wynikającą z ramowego planu nauczania jest to liczba godzin, która może być przeznaczona na zajęcia w ramach dodatkowych umiejętności zawodowych.

W związku z powyższym przyjmujemy, że dodatkowa umiejętność zawodowa „Wykonywanie terapii punktów spustowych – trigger points” będzie obejmowała 60 godzin dydaktycznych. W ramach dodatkowej umiejętności zawodowej realizowane będą 3 przedmioty:

1. teoretyczne podstawy terapii punktów spustowych (semestr IV);
2. diagnostyka i terapia punktów spustowych (semestr IV);
3. edukacja pacjenta w zakresie profilaktyki przeciwbólowej (semestr IV).

Wymagania kwalifikacyjne osób prowadzących zajęcia w ramach dodatkowej umiejętności zawodowej określają przepisy w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia

1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (tekst jedn. dz. u. z 2020r.poz.1289).

Szczegółowe wymagania osób prowadzących zajęcia to:

1. ukończone studia pierwszego lub drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie, na kierunku (fizjoterapia lub rehabilitacja ruchowa) na którym program studiów obejmuje w zakresie wiedzy i umiejętności treści nauczanego przedmiotu wskazanego w programie dodatkowej umiejętności zawodowej oraz posiadanie przygotowania pedagogicznego lub
2. ukończone studia drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie na kierunku (specjalności) innym niż wymieniony w pkt 1 i 2, i studia podyplomowe w zakresie nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć oraz posiadanie przygotowania pedagogicznego i/lub
3. posiadanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie technik fizjoterapii lub dyplomu zawodowego w zawodzie technika masażyście wydanych przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną z doświadczeniem w zawodzie oraz przygotowanie pedagogiczne i/lub
4. ukończenie szkoły w zawodzie technik masażyście oraz ukończony kurs dla instruktorów praktycznej nauki zawodu i przynajmniej 3-letnim doświadczeniem w pracy z pacjentem.

2.2 Wyposażenie dydaktyczne niezbędne do realizacji programu dodatkowej umiejętności zawodowej

Wyposażenie dydaktyczne niezbędne do realizacji programu dodatkowej umiejętności zawodowej – terapia punktów spustowych – trigger points powinno zawierać (pracownia anatomiczna wyposażona w):

1. modele i plansze z zakresu anatomii ogólnej;
2. filmy dydaktyczne;

3. programy komputerowe;
4. atlasy z zakresu anatomii ogólnej;
5. atlasy z zakresu anatomii palpacyjnej;
6. środki opatrunkowe;
7. stanowisko komputerowe dla nauczyciela i stanowisko komputerowe dla ucznia (jedno stanowisko dla dwóch uczniów) podłączone do sieci lokalnej z dostępem do internetu;
8. urządzenie wielofunkcyjne;
9. pakiety programów biurowych i specjalistycznych wspomagających wykonywanie zawodu: pakiet Office;
10. projektor multimedialny.

Pracownia masażu wyposażona w:

1. stanowiska do masażu wyposażone w stoły do masażu z regulowaną wysokością (jeden stół dla dwóch uczniów);
2. krzesła do masażu;
3. sprzęt do masażu przyrządowego;
4. przyrząd do masażu wibracyjnego (jeden komplet na jedno stanowisko do masażu);
5. parawany;
6. taborety obrotowe i krzesła;
7. wieszak;
8. podajniki ze środkiem myjącym i dezynfekującym;
9. szafki na środki ułatwiające i wspomagające masaż;
10. szafki na prześcieradła, podkłady, ręczniki do masażu;
11. asystor (jeden na jedno stanowisko do masażu);
12. rozkładane materace (jeden materac na jedno stanowisko do masażu);
13. jednorazowe artykuły higieniczne do masażu;

14. koce polarowe (dwa koce na jedno stanowisko do masażu);
15. tablice anatomiczne układów: mięśniowego, kostnego, limfatycznego i nerwowego;
16. zestaw kształtek – kliny pod barki, pod kończyny i kliny drenażowe, półwałki, wałki, kształtki pod lędźwie oraz inne niezbędne do pozycji ułożeniowych (jeden komplet na jeden stół do masażu);
17. instalację wodno-kanalizacyjną.

2.3 Wymagania wobec osób kształconych zgodnie z programem dodatkowej umiejętności zawodowej (opcjonalnie)

Do realizacji programu dodatkowej umiejętności zawodowej „Wykonywanie terapii punktów spustowych – trigger points” wymagane jest osiągnięcie przez ucznia wszystkich podstawowych efektów kształcenia zgodnie z podstawą programową kształcenia w zawodzie technik masażysta, a w szczególności efektów z zakresu:

- MED.10.2. Podstawy masażu, a w szczególności: lokalizuje struktury anatomiczne człowieka;
- MED.10.4. Wykonywanie masażu w medycynie, a w szczególności : dokonuje oceny pacjenta na potrzeby wykonania określonego rodzaju masażu w medycynie.

3. Cele kształcenia – zadania zawodowe – określone dla dodatkowej umiejętności zawodowej Wykonywanie terapii punktów spustowych – trigger points:

1. organizowania stanowiska pracy do wykonywania terapii punktów spustowych;
2. przeprowadzania zabiegów terapeutycznych punktów spustowych;
3. diagnozowania i usuwania punktów spustowych;

4. Wykaz efektów kształcenia określonych dla dodatkowej umiejętności zawodowej wraz z kryteriami ich weryfikacji

Tabela 1. Wykaz efektów kształcenia

Efekty kształcenia. Słuchacz:	Kryteria weryfikacji. Słuchacz:
1) Wyjaśnia pojęcie punktu spustowego – trigger point.	1) Określa przyczyny powstawania punktu spustowego. 2) Definiuje pojęcie punktu spustowego oraz jego etiologię. 3) Rozróżnia punkty spustowe. 4) Rozróżnia objawy wskazujące na obecność punktów spustowych.
2) Diagnozuje i różnicuje punkty spustowe.	1) Określa kryteria diagnostyczne punktów spustowych. 2) Wykonuje diagnostykę punktów spustowych.
3) Wykonuje terapię punktów spustowych.	1) Stosuje relaksację poizometryczną PIR. 2) Stosuje techniki mięśniowo – powięziowe oraz kompresję ischemiczną. 3) Stosuje krioterapię w leczeniu punktów spustowych.
4) Prowadzi edukację pacjenta w zakresie profilaktyki przeciwbólowej.	1) Określa elementy autoterapii z wykorzystaniem przyborów. 2) Wykonuje techniki terapeutyczne z wykorzystaniem źródeł fizykalnych.
5) Wykonuje przygotowanie pacjenta do zabiegu.	1) Prezentuje wobec pacjenta otwartą postawę, 2) Zapewnia pacjentowi poczucie prywatności.

Efekty kształcenia. Słuchacz:	Kryteria weryfikacji. Słuchacz:
	<ul style="list-style-type: none">3) Określa przeciwwskazania do przeprowadzenia terapii punktów spustowych.4) Informuje pacjenta lub jego przedstawiciela ustawowego o przebiegu, celu terapii i oczekiwanych efektach oraz ewentualnych niepożądanych następstwach.5) Uzyskuje zgodę pacjenta lub jego przedstawiciela ustawowego na terapię.6) Zapewnia pacjentowi odpowiedni komfort termiczny.

5. Plan nauczania dodatkowej umiejętności zawodowej

Tabela 2. Plan nauczania dodatkowej umiejętności zawodowej

Nazwa przedmiotu/zajęć	Liczba godzin	Uwagi do realizacji (forma zajęć, np. wykład, ćwiczenia praktyczne, zajęcia w zakładzie pracy itp.)
Teoretyczne podstawy terapii punktów spustowych.	10	Zajęcia prowadzone w formie wykładu.
Diagnostyka i terapia punktów spustowych.	40	Zajęcia prowadzone w formie ćwiczeń.
Edukacja pacjenta w zakresie profilaktyki przeciwbólowej.	10	Zajęcia prowadzone w formie ćwiczeń: - instruktaż wstępny, bieżący, końcowy; - ćwiczenia praktyczne; - pogadanka.

6. Program nauczania przedmiotów wyodrębnionych w ramach dodatkowej umiejętności zawodowej

6.1 Teoretyczne podstawy terapii punktów spustowych.

Cele ogólne przedmiotu:

1. poznanie teoretycznych podstaw terapii punktów spustowych.

Cele operacyjne przedmiotu:

1. charakteryzować zjawisko powstawania punktów spustowych;
2. znać metody diagnozowania punktów spustowych;
3. wyjaśniać podstawowe techniki pracy z punktami spustowymi.

Materiał nauczania przedmiotu:

Tabela 3. Efekty kształcenia dla przedmiotu Teoretyczne podstawy terapii punktów spustowych

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji	Liczba godz.
1. Teoretyczne podstawy terapii punktów spustowych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do terapii punktów spustowych. 2. Powstawanie punktów spustowych. 3. Metody diagnozowania punktów spustowych. 	Wyjaśnia pojęcie punktu spustowego, trigger point.	Określa przyczyny powstawania punktu spustowego.	3

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji	Liczba godz.
1. Teoretyczne podstawy terapii punktów spustowych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do terapii punktów spustowych. 2. Powstawanie punktów spustowych. 3. Metody diagnozowania punktów spustowych. 	Wyjaśnia pojęcie punktu spustowego, trigger point.	Definiuje pojęcie punktu spustowego oraz jego etiologię.	2
1. Teoretyczne podstawy terapii punktów spustowych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do terapii punktów spustowych. 2. Powstawanie punktów spustowych. 3. Metody diagnozowania punktów spustowych. 	Wyjaśnia pojęcie punktu spustowego, trigger point.	Rozróżnia punkty spustowe.	1
1. Teoretyczne podstawy terapii punktów spustowych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do terapii punktów spustowych. 2. Powstawanie punktów spustowych. 3. Metody 	Wyjaśnia pojęcie punktu spustowego, trigger point.	Określa objawy wskazujące na obecność punktów spustowych.	2

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji	Liczba godz.
	diagnozowania punktów spustowych.			
1. Teoretyczne podstawy terapii punktów spustowych.	4. Techniki podstawowe pracy z punktami spustowymi.	Wykonuje terapię punktów spustowych.	Określa podstawowe techniki pracy z punktami spustowymi.	2
Łącznie liczba godzin				10

Proponowane metody nauczania:

1. prezentacja;
2. wykład z wykorzystaniem środków wizualnych i modeli anatomicznych;
3. dyskusja.

Warunki osiągnięcia efektów kształcenia (środki dydaktyczne, formy organizacyjne, metody dydaktyczne)

Zajęcia edukacyjne powinny być prowadzone w klasie lekcyjnej wyposażonej w stanowisko dla nauczyciela i stanowiska dla uczniów, a jeśli istnieje taka możliwość, to w miejscu kontaktu z pacjentem np.: w poradni rehabilitacyjnej, gabinecie masażu, inne. Zajęcia powinny odbywać się w grupach do 6 osób.

Środki dydaktyczne

1. prezentacja multimedialna z zakresu teoretycznych podstaw terapii punktów spustowych;
2. materiały piśmiennicze/ tablet;
3. komputery z dostępem do internetu i urządzeń peryferyjnych.

Zalecane metody dydaktyczne

1. dyskusja;
2. metoda przypadku;
3. wykład;
4. instruktaż bieżący.

Formy organizacyjne

Zajęcia w grupach do 6 osób, a w przypadku prowadzenia zajęć z możliwością kontaktu z rzeczywistym pacjentem zalecana jest forma pracy indywidualnej.

6.2 Diagnostyka i terapia punktów spustowych

Cele ogólne przedmiotu:

1. wykonywanie diagnostyki i terapii punktów spustowych.

Cele operacyjne przedmiotu:

1. lokalizować palpacyjnie struktury anatomiczne na potrzeby terapii;
2. oceniać struktury anatomiczne na potrzeby terapii;
3. stosować podstawowe techniki pracy z punktami spustowymi.

Materiał nauczania

Tabela 4. Efekty kształcenia dla przedmiotu Diagnostyka i terapia punktów spustowych

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji:	Liczba godzin
1. Diagnostyka i terapia punktów spustowych.	1. Metody diagnostyczne i różnicujące punkty spustowe.	Diagnostuje punkty spustowe.	- określa kryteria diagnostyczne punktów spustowych;	10
	2. Przygotowanie pacjenta do zabiegu.		- wykonuje diagnostykę punktów spustowych; - prezentuje wobec pacjenta otwartą postawę; - zapewnia pacjentowi poczucie prywatności; - informuje pacjenta lub jego przedstawiciela ustawowego o przebiegu, celu terapii i oczekiwanych efektach oraz ewentualnych niepożądanych następstwach; - uzyskuje zgodę pacjenta lub jego przedstawiciela ustawowego na terapię; - zapewnia pacjentowi	5

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji:	Liczba godzin
			odpowiedni komfort termiczny.	
1. Diagnostyka i terapia punktów spustowych.	3. Wykonywanie terapii punktów spustowych.	Wykonuje terapię punktów spustowych. Przygotowuje pacjenta do zabiegu.	<ul style="list-style-type: none"> - stosuje relaksację poizometryczną PIR; - stosuje techniki mięśniowo powięziowe oraz kompresję ischemiczną; - stosuje krioterapię w leczeniu punktów spustowych; - wymienia przeciwwskazania do przeprowadzenia terapii punktów spustowych. 	25

Proponowane metody nauczania:

1. prezentacja;
2. wykład z wykorzystaniem środków wizualnych i modeli anatomicznych;
3. instruktaż wstępny i bieżący;
4. pokaz.

Warunki osiągnięcia efektów kształcenia (środki dydaktyczne, formy organizacyjne, metody dydaktyczne).

Zajęcia edukacyjne powinny być prowadzone w klasie lekcyjnej wyposażonej w stanowisko dla nauczyciela i stanowiska dla uczniów, a jeśli istnieje taka

możliwość, to w miejscu kontaktu z pacjentem, np.: w poradni rehabilitacyjnej, gabinecie masażu, inne. Zajęcia powinny odbywać się w grupach do 6 osób.

Środki dydaktyczne:

- prezentacja multimedialna z zakresu diagnostyki i terapii punktów spustowych;
- materiały piśmiennicze/ tablet;
- komputery z dostępem do internetu i urządzeń peryferyjnych

Zalecane metody dydaktyczne

- dyskusja;
- metoda przypadku;
- wykład;
- instruktaż bieżący, wstępny.

Formy organizacyjne

Zajęcia w grupach do 6 osób, a w przypadku prowadzenia zajęć z możliwością kontaktu z rzeczywistym pacjentem zalecana jest forma pracy indywidualnej.

6.3 Edukacja pacjenta w zakresie profilaktyki przeciwbólowej.

Cele ogólne przedmiotu:

1. edukowanie pacjenta w zakresie profilaktyki przeciwbólowej.

Cele operacyjne przedmiotu:

1. prowadzić edukację pacjenta w zakresie profilaktyki przeciwbólowej;
2. opisywać pojęcie autoterapii.

Materiał nauczania

Tabela 5. Efekty kształcenia dla przedmiotu Edukacja pacjenta w zakresie profilaktyki przeciwbólowej.

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji:	Liczba godzin
1. Edukacja pacjenta w zakresie profilaktyki przeciwbólowej	1. Prowadzenie edukacji pacjenta w zakresie profilaktyki przeciwbólowej.	Prowadzi edukację pacjenta w zakresie profilaktyki przeciwbólowej.	- określa elementy autoterapii z wykorzystaniem przyborów typu szczotki, piłki, akumaty; - wykonuje techniki terapeutyczne z wykorzystaniem źródeł fizykalnych – ciepło, zimno.	10

Proponowane metody nauczania:

1. prezentacja;
2. wykład z wykorzystaniem środków wizualnych i modeli anatomicznych;
3. dyskusja;
4. pogadanka.

Warunki osiągnięcia efektów kształcenia (środki dydaktyczne, formy organizacyjne, metody dydaktyczne).

Zajęcia edukacyjne powinny być prowadzone w klasie lekcyjnej wyposażonej w stanowisko dla nauczyciela i stanowiska dla uczniów, a jeśli istnieje taka możliwość, to w miejscu kontaktu z pacjentem np.: w poradni rehabilitacyjnej, gabinecie masażu, inne. Zajęcia powinny odbywać się w grupach do 6 osób.

Środki dydaktyczne:

1. prezentacja multimedialna z zakresu edukacji pacjenta w zakresie profilaktyki przeciwbólowej;
2. materiały piśmiennicze/ tablet;
3. komputery z dostępem do internetu i urządzeń peryferyjnych.

Zalecane metody dydaktyczne:

1. dyskusja;
2. metoda przypadku;
3. wykład;
4. instruktaż bieżący.

Formy organizacyjne

Zajęcia w grupach do 6 osób, a w przypadku prowadzenia zajęć z możliwością kontaktu z rzeczywistym pacjentem zalecana jest forma pracy indywidualnej.

Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych ucznia:

1. zadanie praktyczne na bieżąco w trakcie realizacji treści dydaktycznych działu programowego;
2. zadania praktyczne po zakończeniu działu programowego.

7. Ewaluacja programu nauczania dodatkowej umiejętności zawodowej

7.1 Obszary ewaluacji

Umiejętność diagnozowania i usuwania punktów spustowych oraz prowadzenia edukacji pacjenta w zakresie profilaktyki przeciwbólowej.

7.2 Wskaźniki osiągnięcia celu ewaluacji

Opanowanie przez słuchacza umiejętności diagnozowania usuwania punktów spustowych oraz edukowania pacjenta w zakresie profilaktyki przeciwbólowej.

7.3 Przykładowe narzędzia ewaluacji

1. Pomiar dydaktyczny – zadanie praktyczne.
2. Ankieta.

Cel ewaluacji programu dodatkowej umiejętności zawodowej

Celem ewaluacji programu nauczania dodatkowej umiejętności zawodowej jest uzyskanie informacji o trafności oferty programowej i jej wpływu na rozwój zawodowy uczniów kształcących się w zawodzie technik masażysta w odniesieniu do kształcenia umiejętności potrzebnych na rynku pracy.

Obszary ewaluacji

Obszar I. Zadowolenie uczniów z uczestniczenia w zajęciach z zakresu dodatkowej umiejętności zawodowej „Wykonywanie terapii punktów spustowych – trigger points”.

Obszar II. Efektywność realizacji programu nauczania dodatkowej umiejętności zawodowej w kontekście rozwoju umiejętności potrzebnych na rynku pracy.

Pytania badawcze do procesu ewaluacji

Ankieta skierowana do ucznia

Pytania do obszaru I

1. Jak oceniasz organizację zajęć? (podkreśl właściwą odpowiedź lub dopisz swoją)

Odpowiedź: bardzo dobrze/średnio/źle

Inna odpowiedź.....

2. Czy nazwy przedmiotów oraz zawarte w nich treści uwzględniały kształcenie teoretyczne i praktyczne?

TAK/NIE

3. Czy tematyka zajęć i sposób ich prowadzenia był ciekawy?

TAK/NIE

4. Czy podczas realizacji zajęć nauczyciel stosował zróżnicowane formy i metody nauki?

TAK/NIE

5. Czy jakość materiałów dydaktycznych prezentowanych i udostępnianych przez nauczyciela była zadowalająca?

TAK/NIE

6. Czy treści zajęć przekazywane były w sposób przystępny i zrozumiały?

TAK/NIE

7. Czy tempo zajęć było dostosowane do waszych indywidualnych możliwości?

TAK/NIE

8. Czy treści zaplanowane przez prowadzącego zajęcia na początku realizacji programu dodatkowej umiejętności zawodowej zostały zrealizowane?

TAK/NIE

9. Czy miejsce prowadzenia zajęć było odpowiednio dobrane i czy jego wyposażenie było dostosowane do tematyki prowadzonych zajęć?

TAK/NIE

10. Jak oceniasz swój poziom wiedzy po przeprowadzonych zajęciach z zakresu „Wykonywanie terapii punktów spustowych – trigger points”?

bardzo dobrze/dobrze/dostatecznie/dopuszczająco/niedostatecznie

11. Czy zajęcia z zakresu dodatkowej umiejętności zawodowej Wykonywanie terapii punktów spustowych – trigger points spełniły Twoje oczekiwania?

TAK/NIE

Pytania do obszaru II (wpisz odpowiedź lub odpowiednio zaznacz)

1. Jak oceniasz przydatność zajęć z zakresu dodatkowej umiejętności zawodowej Wykonywanie terapii punktów spustowych – trigger points?

WYSOKO/ŚREDNIO/NISKO

2. Czy dobór treści w ramach realizacji poszczególnych przedmiotów dodatkowej umiejętności zawodowej był odpowiedni, czy czegoś brakowało?

ODPOWIEDZI BRAKOWAŁO*

*(jakich treści brakowało Twoim zdaniem?):

3. Czy Twoja aktywność na zajęciach realizowanych w ramach dodatkowej umiejętności zawodowej była wyższa czy niższa w porównaniu do innych obowiązkowych zajęć dydaktycznych kształcenia zawodowego?

WYŻSZA/NIŻSZA

4. Jakie są Twoje największe sukcesy i porażki w trakcie realizacji zajęć w ramach dodatkowej umiejętności zawodowej?

Odpowiedź:

5. Czy realizacja zajęć z zakresu dodatkowej umiejętności zawodowej pomoże ci w zdaniu egzaminu zawodowego?

TAK/NIE/NIE WIEM

6. Czy realizacja programu dodatkowej umiejętności zawodowej „Wykonywanie terapii punktów spustowych – trigger points ułatwi ci znalezienie przyszłej pracy?

TAK/NIE/NIE WIEM

Narzędzia wspomagające proces ewaluacji programu nauczania

W procesie ewaluacji programu nauczania dodatkowej umiejętności zawodowej mogą być wykorzystywane:

- obserwacje;
- ankiety ewaluacyjne;
- rozmowy kierowane;
- zestawienia bieżących osiągnięć uczniów;
- karty i arkusze samooceny uczniów;
- wywiad grupowy;
- wnioski i rekomendacje.

Dzięki zrealizowaniu działań dotyczących ewaluacji programu nauczania dodatkowej umiejętności zawodowej „Wykonywanie terapii punktów spustowych – trigger points”, możliwa będzie optymalizacja treści programowych oraz stosowanych metod i form nauczania.

Przykład zadania praktycznego jako pomiaru dydaktycznego:

Do gabinetu technika masażyisty zgłosił się pacjent z bólem karku promieniującym do barku lewego.

1. Zdiagnozuj punkty spustowe w obrębie karku, mięśnia czworobocznego i barku.

-
2. Zastosuj terapię punktów spustowych w obszarze karku i barku po lewej stronie.
 3. Zaproponuj pacjentowi autoterapię do wykonania w domu oraz zestaw ćwiczeń wspomagających walkę z bólem karku i barku lewego.

Ocenie podlegać będą wskazane niżej punkty.

1. Przygotowanie stanowiska pracy oraz pacjenta do zabiegu.
2. Wykonanie diagnostyki palpacyjnej.
3. Wykonanie terapii punktów spustowych.
4. Uporządkowanie stanowiska pracy.
5. Zaproponowanie zestawu ćwiczeń do domu w celu wzmocnienia działania przeciwbólowego oraz propozycja metod autoterapii.

8. Wykaz proponowanej literatury

8.1 Podręczniki i publikacje naukowe

- [1] Davies A., Davies C.: *Terapia punktów spustowych praktyczny podręcznik*. Wydawnictwo Vital, 2015
- [2] Ignasiak Z.: *Anatomia układu ruchu*, Edra Urban & Partner, 2022
- [3] Manheim J.: *Rozluźnianie mięśniowo-powięziowe*. WSEiT, 2011
- [4] Netter F., Moryś J.: *Atlas anatomii człowieka Nettera. Polskie mianownictwo anatomiczne*. Edra Urban & Partner, 2021
- [5] Tanno- Rast H.: *Mięśniowo-powięziowe punkty spustowe. Diagnostyka, terapia, działanie*. Edra Urban & Partner, 2021

8.2 Witryny internetowe z zakresu terapii punktów spustowych

- [i1] www.centrumbiomechanikichodu.pl/publikacje/terapia-punktow-spustowych/
Witryna internetowa Centrum Biomechaniki Chodu i Rehabilitacji zawierająca materiały teoretyczne dotyczące terapii punktów spustowych [dostęp 08.08.2022]
- [i2] www.fizjoplaner.pl/punkty-spustowe.html
Witryna internetowa Fizjo planer.pl zawierająca materiały teoretyczne dotyczące objawów, przyczyn, terapii i profilaktyki punktów spustowych [dostęp 09.08.2022]
- [i3] www.acusmed.pl/blog/o-punktach-spustowych-w-ujeciu-psychosomatycznym/
Witryna internetowa ACUS MED BLOG zawierająca materiały teoretyczne dotyczące punktów spustowych w ujęciu psychosomatycznym [dostęp 09.08.2022].

8.3 Zalecenia, normy, noty aplikacyjne

- [z1] Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa

branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego (Dz.U. 2019, poz. 991)

[z2] Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 kwietnia 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego (Dz.U. 2022, poz.1109)